

Szerkesztőség kiadó-
hivatal és nyomda
Cluj-Kolozsvár, St. Baron
Pop. (Brassai-utca) 10.
Telefon: Szerkesztőség
kiadóhivatal — 977
N. Sz. — 558
Kéziratok kizárólag a
szerkesztőséghez cím-
ezendők. Kéziratokat nem
adunk vissza.

UJ KELET

ZSIDÓ-PONTIKAI-NAPILAP

ELŐFIZETÉS ÁRA
romániában
Egész évre — — 850
Félévre — — 460
Negyedévre — — 240
Egy hónapra — — 85
Egy szám ára pályaud-
varon és vidéken is 4 lei
Bukarestben — 5.—
Csehszlovákiában
Egy hónapra — ck 35.—
Egy szám — 1.50

1925 március Szombat 21.

Cluj-Kolozsvár ★ VIII. évfolyam ★ 67 szám

5685. Adár 25

Határkövekhez értünk

Ha nem tornyosulnának előttünk a megoldásra váró problémák piramisai, ha nem hajszolna újabb gyorsabb iramra a mögöttünk száguldó kényszerítés, akkor ma nyugodtan megállhatnánk, mint a hosszú uttól elfáradt turista, kifújhatnánk magunkat és megelégedetten mérhetnénk fel a megtett utat. De számunkra még nem érkezett el a pihenés és visszatekintés ideje, nekünk folyton előre kell tekintetnünk a bizonytalan jövőre, amely ezer veszedelemtől terhesen mered felénk. Am vannak határkövek, amelyeket fel kell jeyezni, ha azt akarjuk, hogy a mult tanulságait célszerűen felhasználhassuk a jövőre. Ilyen határkövekhez érkezett el ezekben a napokban zsidó nemzeti mozgalom. Két olyan tény állik teljessé ezekben a napokban, amelyek általánosan évezredekre fogják megadni a zsidó sors új irányait, két olyan esemény, amelyhez fogható a galut kétezeréves történetében nem volt. És bár mindkét esemény szorosan a cionista szervezet és a cionisták évtizedes munkájának gyümölcseként jelentkezik, bár az eredményeket a megújodást szomjazók maroknyi tábora irtva ki nemcsak az egész világ, de a zsidóság nagy részének közönyével és rosszindulatával szemben, mégis ezek az események nem egy ártalmak, hanem egy egész népnek történelmi áttörései.

Az amerikai zsidóság ezekben a napokban történelmi értekezletén mondotta ki hivatalosan, hogy részt óhajt venni a Jewish Agencyben, abban a szervezetben, amely a tulajdonképeni magya a jövőndő zsidó államiságnak. Amerika zsidósága azt jelenti: a zsidóság fele, mégpedig a leggyorsabb fele. Amerikában ma ötmillió zsidó van, olyan zsidó, akiknek nagyrésze anyagilag független és alig érzi azokat a súlyos gazdasági, politikai és szociális nyomásokat, amelyek alatt a európai zsidóság többsége szenved. Ha tehát Amerika zsidósága kiadta a nagy jelszót, hogy Palesztina kérdésében egységesen kell fellépnie az egész zsidóságnak, hogy Palesztina felépítése az egész zsidó nép közös ügye, akkor ez azt jelenti, hogy az óvilági zsidóságnak is előbb-utóbb követnie kell az amerikai testvérek példáját. A kettő Louis Marshall azzal a kijelentéssel zárta be az amerikai zsidók konferenciáját, hogy a Jewish Agency lesz az a keret, amely visszaadja a zsidó nép történetének folytonosságát és ismét egy táborba tereli az évezredek óta szétszórt nyáját. A zsidó egység, amely eddig csak ellenségeink fantáziájában létezett, most utban van a megvalósulás felé. Aki a történelmet ismeri, annak nem kell profétáknak lennie a megállapításhoz, hogy a zsidó egység helyreálltával a legnagyobb átok száll majd Jisrael népe felül, az átok, amely miatt államunkat elvesztettük, amely örök bolyongásunk mozgatója volt s amely folyton újabb és újabb katasztrófák felé hajszolt. Az évtizedes cionista munka jóvoltából ez az átok most megengyhül és remény van rá, hogy teljesen elszáll a fejünk felől.

A másik nagy esemény, amely az összes zsidó kedélyeket boldog izgalomban tartja, a Jeruzsálemi Héber egyetem közeli megnyitása. Ez a megnyitó ünnepség nem is annyira mint valóságos tény, de sokkal inkább, mint szimbólum bír felbecsülhetetlen értékkel. A héber egyetem lesz a legdöntőbb és a legkomolyabb bizonyíték annak, hogy a zsidó nép szakított kétkelki, hitvány életével és hogy ismét belépett az élő nemzetek sorába. Ez a felavatási aktus fogja megpecsételni a zsidó nemzeti kultúra feltámasztását. Az esemény súlyát misem jellemzi jobban, mint az, hogy nemcsak a cionisták, de a cionizmusmustól teljesen távolálló, sőt vele ellentétes álláspontú valló szervezetek és intézmények sorra nyilatkoznak meg és tesznek hitvallást a zsidó

rezenzansz eszméje mellett. Csak a tegnapi számunkban közöltük, hogy a bécsi nagyhitközség, amely eddig a legmerevebb módon elzárkózott a cionizmus eszméi és anyagi támogatása elöl, most kétszázmillió koronát ajánlott fel a Keren Hajjeszód céljaira. A régi ellenfelekből lassankint barátok lesznek és Jisrael szétszórt fiai ismét egyesülni akarnak a legősibb zsidó gondolat jegyében. De egy pillanatra sem szabad elfeledni, hogy ezek az eredmények évtizedek kemény munkájából fakadtak és főleg nem szabad feledni azt, hogy

még távolról sem vagyunk a célnál.

Erre kell ma, a nagy eredmények idején, minden cionistának gondolnia. Ma inkább, mint valaha. Az elért eredményekből csak újabb lendületet kell meríteni a munkára, csak buzditást arra, hogy ime a becsületes és önzetlen munka megtermi a gyümölcseit. És ha csakugyan megállás nélkül fogjuk folytatni a harcot népünk feltámasztásáért, akkor valóban elérkezik a nap, amikor ledőlnek az összes gátak és akadályok, amikor dus olajfák árnyékában élvezhetjük a nagy nemzetépítő munka áldásait.

A francia szocialisták álláspontja a kulturharc kérdésében

Remélik a józan elemek felülkerekedését

(Páris, március 20. Az Uj Kelet tudósítójától.)

A francia kamara szocialista frakciója megbizta Leon Blum és Paul Boncour képviselőket, hogy a katolikus klérus államellenes kampányára megadja a kamara egyik ülésén a választ. Együttal határozati javaslatot fogadott el, amelyben a párt magatartását a következőkben fixirozza:

A püspökök manifesztációjában határozott tilalom foglaltatik hozzátartozni valamelyik szocialista, kommunista, vagy anarchista párt-hoz. Ezeket az egyház átokkal sújtja, ami egyértelmű a szocializmussal szemben való hadüzenettel és amit a párt nyugodtan nem fogadhat. A párt nem engedi magát a püspökök proklamációja által eltéríteni eddigi irányvonalától és továbbra is a vallással szemben való

szabadságot hirdeti.

A klerikális offenzíva által semmiképen sem hagyja magát a párt befolyásoltatni és fő célját, a társadalom átalakítását továbbra is szem előtt tartja. Minden olyan kísérelt ellen erővel fog védekezni, amely intellektuális, erkölcsi és politikai tekintetben hozzá mer nyulni az ész és a lelkiismereti szabadság vívmányaihoz.

A szocialista párt egyelőre nem határozott még az iránt, hogy a püspökök propagandáját a saját propagandájával ellensúlyozza, hanem bevárja a fejleményeket. Franciaországban azt hiszik, hogy a jobboldaliak józanabb gondolkodásu rétege mégis felülkerekedik és a vallásos francia tömeg ezekre hallgatva napirendre fog térni az ok nélkül felidézett kulturharc fölött.

Izgalom Franciaországban Benes terve miatt

(Páris, márc. 20. Az Uj Kelet tudósítójától.)

Az egész francia sajtó az izgalom lázas hangján foglalkozik a Benes-féle új államcsoportosítási tervvel, azonban sem Herriot, sem Benes nem tett a sajtó számára közlést e kérdésben. Az „Intransigeant“ című újság jelentése szerint a csehszlovák külügyminiszter Herriot elé már részleteiben is kidolgozott tervet terjesztett az európai egyesült államokról. A terv szerint két államcsoportot alkotnának Európa összes álla-

mai: egy keleti és egy nyugati államcsoportot. Eszerint a nyugati államcsoport-hoz tartozna Anglia, Franciaország, Belgium és Németország, a keletihez pedig pedig Lengyelország, Csehszlovákia, Románia, Ausztria és Kelet- és Középeurópai többi országai. Olaszországnak meg kell hagyni a választást arra nézve, hogy melyik államcsoport-hoz akar csatlakozni.

Csak öszre lesz aktuális Németországnak a népszövetségbe való belépése

A német birodalom föltételei. Angol-német barátság

(Berlin, március 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) A német kormány a népszövetségbe való felvétel tárgyában ezideig nem döntött, és valószínűleg jóidőbe telik, amíg erre elhatározta magát. A birodalom ugyanis csak mint teljesjogu fél kíván közreműködni a népszövetségben, erre pedig képtelen mindaddig, amíg a Ruhrvidék megszállásának ügyét és a szövetségesek katonai ellenőrzését vegleg nem tisztázták. A kormány egyelőre be akarja várni az antant állásfoglalását a német biztonsági javaslatokkal szemben és a gyors választ azért sem tartja szükségesnek, mert a népszövetség amugy is csak öszre helyezte kilátásba Németországnak tagjai sorába való felvételét.

A Reichstag a közeli napokban tárgyalja a külügyminisztérium költségvetési tételait és Stresemann ebből az alkalomból nagyprogramatikus beszédet fog tartani, amelyben mindenképp rá fog mutatni a keleti határok kiigazításának szükségességére, amelyek maguk után vonnák a Franciaország felé eső nyugati határok teljes biztonságát. Ha Németországnak ez a terve kudarcot vallana, akkor Németország az újjáépítés érdekében követelni fogja a szövetségesektől, hogy ne tiltakozzanak Ausztriának a német birodalomhoz való csatlakozása ellen. Ha ez a terve sem sikerülne, akkor Németország régi kolóniáinak visszaszerzési problémáját helyezné előtérbe. A külügyminiszter min-

denképen kifogásolni fogja a népszövetségi megállapodások 16. és 17-ik fejezetét, amely megengedi a nemzetközi csapatoknak a területén való átvonulást.

A „Deutsche Allgemeine Zeitung“ tudni véli, hogy Németországnak titkos szerződése van Oroszországgal s ezért ágaskodik a népszövetségi paktum idézett paragrafusai ellen. A németeket ugyanis a világpolitikai helyzet az elé az alternative elé állította, hogy vagy oroszbarát belpolitikát folytat, vagy angolbarát politikát. E pillanatban Németországban az angol-német barátságban vannak sok hívei és ha a német birodalom legsúlyosabb kérdései megoldásra találnak, egy olyan angolbarát áramlattal kell számolni, amelyenre alig volt példa a történelemben.

Hogy antantkörökben a legnagyobb hajlandóság van Németország iránt való engedékenységre, arra vall Hymans belga külügyminiszternek egy Genfben tett nyilatkozata, amely szerint Európa biztonságát — csakis Angolországgal karöltve lehet megoldani. Ezzel Keleteurópa államai is jól járnának. Ami a német biztonsági javaslatokat illeti, arra nézve nem lehet elhírtelenkedett véleményt mondani. A javaslatokat alaposan meg kell vizsgálni, minthogy Európa stabilizásáról van szó. A belga miniszter is élenkén kívánja Németországnak a népszövetségbe való belépését.

A Barisszia marosvásárhelyi Vaad Harisonim-ja

(Cluj—Kolozsvár, március 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Zsidó Nemzeti Szövetség ifjúsági kulturszervezete március 22-ére, vasárnapra Vaad Harisonimot hívott egybe Marosvásárhelyre. A Vaadnak nagy jelentősége van, mert ezen fogják a kulturszervezetek jövő programját megállapítani és meghatározni azt az utat, amelyen a zsidó ifjúságnak haladni kell.

A Vaad Harisonimra meghívást kapott az összes Barisszia Hitchabrutokon kívül a Zsidó Nemzeti Szövetség, a Keren Kajemet, a Keren Hajjeszód cluji központjai, az Aviva Hitachdut, a központi somérparancsnokság, az Uj Kelet s a bucaresti Asociațiunea Tineretului Sionist. A Vaad Harisonimot a következő programmal tartják:

1. D. e. Ünneplés megnyitó és jelentések.
2. Elnöki megnyitó: Ing. Noszin Mór, a Hitachdut Barisszia ros-risonja.
3. Üdvözlések.
4. A Hitachdut szervezeti jelentése: Weisz Mendel, a Hitachdut ros-sénije.
5. A Hitachdut pénzügyi jelentése: Fried Andor, a Hitachdut ros slisije.
6. Beszámoló a Kultur-Bizottság működéséről: Weisz Mendel.
7. A Kultur-Bizottság pénzügyi beszámolója: Fritsch József, a Kultur-Bizottság titkára.
8. Jelentés a Noárról: Weisz Mendel.
9. Az adon Hitchabrutok rosainak beszámolója a hozzájuk beosztott Hitchabrutokról: Grossfeld Márton, a cluji Barisszia ros-sénije, Tihanyi Dezső a targul-muresi, Löwenstein József a reghinul-sasasc-i, Sugár László a brasovi, Horvát János a petrosenii, Mendel Albert a caransebesi Barisszia ros-risonja.

1. D. u. Targyalások.
2. A Hitachdut Barisszia szervezeti ügyei: Weisz Mendel.
3. Kis Barissziák: Tihanyi Dezső.
4. Az Aviva Hitachduttal való viszonyunk: Weisz Mendel.
5. A Zs. N. Sz.-el való viszonyunk: Löwenstein József.
6. A K. K. L. és a K. H.: Sugár László.
7. Kulturbizottsági kiadványok és a Noar: Grossfeld Márton.
8. Pénzügyek: Fritsch József.
9. Indítványok.
10. Este. Diszkommersz.

A rendezés, elszállásolás és ellátás minden feladatát a vendéglátó targul-muresi Barisszia látja el.

Asszony és tigris

Irta Arkadij Avercsenko*

A folyamon átvezető nagy hidon állottam és könyökömre támaszkodva gondolattalanul bámultam bele a hullámokba. Vontatott lépések halatszottak mögöttem és arra kényszerítettek, hogy a fejemet hátra fordítsam. Egy sötét tekintetű férfi állott mellettem mély barázdákkal az arcán, szétrongyolt ruházattal és lábbelivel. A korlátra támaszkodott mellettem és száraz, szürke nyelvét kibujtatva az ajkai között, kérdezte:

- Hisz Ön az eszményiségben?
- Igen.
- Akkor adjon ide husz kopeket.
- Kérem szépen, megteszem akár az Eszményiség nélkül is.
- En nekem mindegy. Én azonban, fiatalember, — és amikor ezt mondta, az arca ünneplés kifejezést öltött — ami az én személyemet illeti, én nem hiszek az Eszményiségben.
- Rendkívül kellemetlen.
- Sőt nagyon. Tegyük fel, hogy ön szeret egy leányt. A leány szép. Valóságos istennő. Nem jár, hanem lebeg a föld színe fölött és csak ibolyával és spárgával táplálkozik. De bármennyire is földöntúli, egy és egy negyed mázsát nyom. Képzelmé csak el: vassulyokban, markolattal. Annyi, mint egy fél hátulsó marhanegyed. Suljban ugyanaz. Avagy Ön azt hitte, hogy a különbség a lélekben nyilvánul? Hagyjon engem békében a lélekkel! Hisz Ön a lélekvandorlásban?
- Nem.
- Adjon ide még husz kopeket, ennek ellenében elmesélem Önnek az én életem regényét.
- Nem lesz ez kissé drága?
- Egyilyen regényért! Minden könyvesboltban

* A most elhalt világhíró orosz író munkájából

Meghalt lord Curzon

(London, március 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) Lord Curzon, az angol konzervatív imperialista politika egyik legmarkánsabb képviselője, hosszabb betegeskedés után ma reggel fél hatkor meghalt Londonban. Lord Curzon György Nataniel az angol gyarmatpolitika terén a nagy Disraeli tanítványa volt s különösen az indiai kérdésben tanúsított erélyes magatartásával vonta magára a figyelmet. Lord Curzon 1859-ben született Etonban és Oxfordban végezte főiskolai tanulmányait. 1886-ban választották először Lancashire kerületben képviselővé, hol mindig

a konzervatív párttal szavazott, 1899-ben indiai alkirályvá nevezték ki s mint ilyen 1905-ig viselte ezt a méltóságot. Egész politikai pályafutása alatt az angol imperialista politikának volt külpolitikájának irányítója. Lloyd George koalíciós kormányának tagja volt. Irodalmi munkássága csaknem kizárólag a keleti kérdésre irányult. Különösebb feltűnést az angol-orosz kérdéstről, a perzsa kérdéstről, Japánról, Koreáról és Kínáról irt könyvei kellették. Halálával az angol konzervatív pártot súlyos veszteség érte.

Ujabb kommunista felkelések Bulgáriában

Cankoff miniszterelnök az állandó hadsereg kiforszírozására akarja felhasználni a nyugtalanságot. Nyilatkozata egy bukaresti napilapban

(Cluj—Kolozsvár, március 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az állam védelméről szóló törvény megszavazása nem hozta meg Bulgáriának azt a nyugalmat, amire a polgári pártok számítottak. A kommunista felkelések egymást érik, amelyeknek megfékezésére, úgy látszik, nincs elegendő ereje a diktatórikus eszközökkel dolgozó Cankoff-kormány-nak. Budapestre keresztül érkezett távirati híradás szerint Esikavo nevű faluban, a szomszéd község fogházából kiszabadult negyven fegyveres terrorista megszállta a község házat és kikiáltották a proletárdiktatúrát.

A legújabb szovjet-miniatűr rövidletű volt, mert egy óra múlva a katonaság utcai harcban tizenegy terrorista elfogott, a többiek elmenekültek. A vizsgálat megállapította, hogy valamennyien börtönviselt kommunisták voltak. Az állam védelméről szóló törvény alapján a szobraneggyórás vita után a kommunisták távollétében elhatározta, hogy Kabakoff, Nataroff, Kataszmanoff és Krantukoff kommunista képviselők mandátumát megsemmisíti és kizárja őket a törvényhozásból.

A már állandó jellegű zavargások a balkán államok, de a távolabbi szomszédok figyelmét is fokozottabb mértékben irányítják Bulgária felé, amelynek reakciós kormánya az összes hangzatos igéretekkel ellentétben, sehogy sem tudja megteremteni a szükséges békét. A „Cuvantul“ című bukaresti napilap, amelynek külpolitikai hírszolgálati szervezete gyors, pontos és megbízható, az utóbbi napok eseményeinek hatása alatt interjút kért Cankoff miniszterelnöktől, aki nyilatkozatában óvatossággal kerülgette azokat a pontokat, amelyeknek feszegetése a jelenlegi kormány szempontjából kényes volna.

Cankoff miniszterelnök mindenekelőtt leszögezte, hogy a bolgár kormány külpolitikája két esztendő óta egy jöttányit sem változott. A bolgár kormány-

nak ma is az a célja, hogy szomszédaival a legbékésebb barátságot mélyítse ki s megteremtse azt a jó viszonyt, amely az ország konszolidációjának első feltétele.

— Ami a többi államokkal való viszonyunkat illeti, — mondotta Cankoff miniszterelnök — az a célunk, hogy megnyerjük a nagyhatalmak jóindulatát s meggyőzzük őket arról, hogy Bulgária már helyzeténél fogva is olyan állam, amely valóban a békét kívánja. Meg akarjuk erősíteni az európai államoknak ama meggyőződését, hogy Bulgária kellő lojalitással teljesíti a békeszerződésekből folyó kötelezettségeit.

A bolsevik veszedelméről szólva, a miniszterelnök leszögezte, hogy sajnos nem minden esetben értették meg a külföldön és a belföldön is Bulgáriának ama törekvését, hogy az ország belső és külső békéjét biztosítsa. Cankoff szerint a Balkán félsziget államainak között erővel kell sikra szállani a harmadik internacionálétól eredő veszélyes agitációk ellen.

Nyilatkozatának végén Cankoff miniszter hangsúlyozta, hogy a kormány egyetlen egy alkalmas sem mulasztott el annak dokumentálására, hogy Bulgáriával és Jugoszláviával jó viszonyban akar élni. Végül megemlítette, hogy a bolgár kormány meg akarja győzni a külföldet arról, hogy Bulgáriának szüksége van állandó hadseregére, mert egyrészt a zsoldos hadsereg igen sok költséget emészt fel, másrészt pedig összetételénél fogva nem tudja garantálni az ország közbiztonságát.

* Árpád Dénes, Bratislava című, Aradon feladott Uj Kelet példányokat — elégtelen bélyegzés miatt — hozzáunk visszáz a posta. Figyelmeztetjük ismeretlen aradi előfizetőnket, hogy külföldre szóló lapokra 2 lej postabélyeg jár.

— Mindketten.
— De ő csak egygel házassodhatik.
Az öreg alattamosan vigyorgott.
— Akarják-e Önök magukat ítéletemnek alávetni?
— Igen.
— Becsületlőre?
Megadtuk mindketten.
— Jó, — mondta az öreg — felálltok ma éjjel két ketrecet a cirkuszom lovardájából. Az egyikben a leányom, a másikban Mirca lesz, a tigris. Önök egymás között megállapodhatnak, ki melyik ketrecbe menjen?
* * *

— De valóban ez rettenetes — szakítottam félbe az elbeszélést.
— Természetesen rettenetes! De ha Ön egyszer alaposan szerelmes volt, érteni fog bennünket. Tehát testvérem és én eljövök éjjel a cirkuszba. Ott már minden fel van állítva. Két sűrű függönyökkel borított ketrec. Én a testvéremhez:
— Vedd te a balt, — én a jobboldalt akarom.
— Milyen jogon csinálsz előírásokat? — kiáltott — épen én akartam ebbe menni.
— Rendben van, — mondtam én — akkor én veszem a balt és te mérsz jobbra.
— Oh, milyen ravasz vagy, — sziszegett felém — engem nem csalsz meg, én megyek a balba.
— Tehát végérvényesen — fordultam hozzá még egyszer — melyiket akarod?
— A jobboldalt — csikorogta ő — okvetlenül a jobboldalt.
És mélyen felsóhajtottam. Felbocsájtottam egy csendes fohászt... és balfelé fordultam... Kezem felemeli a függönyt, kinyitom az ajtót, behatolok a sötétségbe, valami belém akad,

Széke

(Cluj—Kolozsvár, március 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tordai-uti győztes és ismerősök maradt fiatal kíséretet az ő napsütés esett elé helyeztek hirtelen halál élő szülei és gyermekek és ott megjelent Jánosnak szülei.

Az első b... tartotta néme... az eszmékért és nagy ideál... A vallás... az értelembe... fűtötte.

A koporsó... fölváltva vitt... tott sir előtt... szervezet elnö... átértett bes... Rádó vállak... zott megható... nek szíve sze... körötte élt... nevében buc... a szocialista... ben, Petruca... nevében, Va... „Consum“ kü... mig Ehrenf... nevében mor... nak, akinek k... ..

Ismét

(Cluj—Kolozsvár, március 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) Után ma egy Maxim ült a de bűnössége kisebb a büny volt a vád CFR kolozs donított el mester segít A száraz menete azon ki, amelyek tessenek. Bo

horzsol a rá érint, meleg — Igen, — En m nevében tes rodalom az gőnyökön k ható. Csend nyeteg.

— És ő — kérdezte beszélőt? — Megl — Fáj — Semr — Hög után a ketr imádott leá — A Tere lássa egyik engem, iszá Oh, fiatal e ketrecet elt — Rémt testvére hiá — Hol reggel, az e recbe megye ris, a másil zsolte.

A besti nek bizony vele és nag zetszerűség — Nem esetre: nin — Kár ketrecet el

Székely János temetése

(Cluj-Kolozsvár, március 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) Pénteken délelőtt temették a Tordai-uti gyászházban Székely Jánost. Barátok és ismerősök és a tragikus módon özvegyen maradt fiatal asszony rokonsága adták az utolsó kíséretet az örökké derűs újságírónak. Tavasz naposítás esett a koporsóra, amit a kis villa frontja elé helyeztek az ortodox chevra emberei. A hirtelen halállal távozott publicista Szabadkán élő szülei és rokonai nem jöhettek a szerető gyermek és testvér koporsójához, azonban akik ott megjelentek, megannyian egy család. Székely Jánosnak szíve jussán való családja volt.

Az első búcsuztatót Glasner Akiba főrabbi tartotta német nyelven. Méltatta az elhunytat az eszmékért folytatott konstruktív munkáját és nagy idealizmusát.

A vallás lényege az emberszeretet és ebben az értelemben Székely Jánost igaz vallásosság fűtötte.

A koporsót ezután Székely János barátai fölváltva vitték a zsidó temetőbe, ahol a nyitott sír előtt először Paál Árpád, az újságíró szervezet elnöke búcsuztatta megindító és mélyen átértett beszédben. Majd Petruca János, a Rádió vállalat elnöke román nyelven búcsuzott megható szavakkal a „drága barátától, akinek szíve szeretetre melegített mindenkit, aki körötte élt.” Ormos Ede dr. az emigránsok nevében búcsuzott megrendítően. Lenkei János a szocialista párt és szakszervezeti tanács nevében, Petruca György a „Consum” szerkesztősége nevében, Vasile M. Dimitriu táblalábíró a „Consum” külmunkatársai érzelmeit tolmácsolta, míg Ehrenfeld Béla a nyomdai személyzet nevében mondott istenhozzádot Székely Jánosnak, akinek koporsójára ráhullottak a göröngyök.

A bűnöző nyomor

Ismét elítéltek egy tolvaj vasutast

(Cluj-Kolozsvár, március 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) Condescu, Varró, Vass és Jianu után ma egy szegény vasuti raktárnok Borbély Maxim ílt a vádlottak padján. Sorrendben is, de bűnössége szempontjából is legutolsó. Legkisebb a bűne, de legnagyobb a tragédiája. Az volt a vád ellene, hogy a múlt év tavaszán a CFR kolozsvári raktárából husz bundát tulajdonított el és Aurel Muresan kolozsvári szücs-mester segítségével azokat értékesítette.

A száraz tényállás így hangzik, a tárgyalás menete azonban olyan igazságokat pattantott ki, amelyek érdemesek arra, hogy megörökíttessenek. Borbély Maxim negyven év körüli

horzsol a rácsnál, előttem testem valami puhát érint, meleget, — Emma, te vagy az!

— Igen, szerelmem!

— En már a nyakamon függ. — Menj isten nevében testvér! legyen neked a mennyei birodalom az osztályrészed! Hallgatóztam a függönyökön keresztül, egyetlen hang sem hallható. Csendesen falja fel a testvéremet a szörnyeteg.

— És ön nem érez semmi megbánást? — kérdeztem szemrehányóan az elnémult elbeszélőt?

— Megbánást? De mennyire!

— Fáj Önnek a testvére?

— Semmi okom erre!

— Hogyan? egy ilyen rémes vég után, miután a ketrecet eltévesztette, s ez alatt Ön az imádott leányt, a Teremtés gyöngyét elnyerte.

— A Teremtés gyöngyét — mondja Ön? — Itt, lássa egyik kék folt a másik mellett! Kínózott engem, iszákossá tett, ütött, mint egy kutyát! Oh, fiatal ember, — hogy is mondta Ön? „A ketrecet eltévesztetted.”

— Rémes — kiáltottam fel, — így az Ön testvére hiába ment a vesztébe?

— Hol van itt szó a vesztéről? Másnap reggel, az éjszaka multával, a jobboldali ketrecbe megyünk. Az egyik sarokban alszik a tigris, a másikban a testvérem. Ő a szeméit dörzsölte.

A bestia olyan kitűnő és hűséges karakternek bizonyult, hogy testvérem most is fel lép vele és nagy pénzeket keres. Hisz Ön a Végzettségében?

— Nem! — feleltem gyorsan. És mindenestre: nincs több aprópénzem.

— Kár, jól jött volna egy férfinak, aki a ketrecet eltévesztette.

Ullmann Izidor fordítása.

ember s mint minden szegény embernek, neki is nagy családja van.

Főlöszlegesen megemlíteni, hogy mekkora fizetést kapott a vasuttól, azzal ugyanis mindenki tisztában van. Mindenki tudja, hogy a kormány mennyire szíven viseli tisztviselőinek ügyét s ha ezt nem tudná valaki, csak látogasson el a törvényszéki tárgyalótermekbe, ottan épületes példáit látná e politika következményeinek. Nap-nap után állanak tanítók és különböző tisztviselők a bírói asztal előtt, hogy feleljenek büntetéseikért. Minden vádlott egyformán védekezik, mintha összebeszél volna a tárgyalás előtt: „Nem tudtam kijönni a fizetésből, lerongyolódtam, gyermekeim éheztek.”

Borbély Maxim is rongyos volt és éheztek gyermekei. Az elnök megkérdezte tőle:

— Volt már büntetve?

A kérdésre a már huszonöt év óta szolgáló tisztviselőnek könnyek gyűltek a szemébe.

— Soha, elnök ur.

Nők is helyet kapnak a közigazgatásban

A pénzügyminiszter sürgeti a nyugdíj-törvény megszavazását

(Bucuresti Bukarest, március 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az utolsó két hét alatt a kíméletlen kormány, amely nem akar tekintettel lenni a képviselők és szenátorok testi épségére, alaposan kifárasztotta a honatyákat. A szakminiszterek a törvényjavaslatok özönével árasztották el a törvényhozási testület két házát és a képviselőknek még idejük sem volt nagyon arra, hogy a beterjesztett törvényjavaslat címét emlékeztükbe vessék, már is azon vették észre magukat, hogy az ország az ő csendes jóvoltuktól újabb három törvénnyel gazdagabb.

A nagy törvényjavaslat-invázió után beállott a reakció és a derekas munkában elfáradt parlament az unalom kerítette hatalmába. A parlament mai ülési ennek az unalomnak a jelében zajlottak le.

A kamara ülésén Bratianu Vintila pénzügyminiszter kérte a képviselőket, hogy szavazzák meg sürgősen a nyugdíjtörvényt. Ezután Teodorescu képviselő kérte a pénzügyminisztert, hogy a nyug-

Az elnökön is látszott, hogy csak épen a formásáért tette fel ezt a kérdést. Hiszen olyan nyílt, becsületes arca volt ennek a megkínzott vádlottnak. Csak rá kellett nézni, az ember láthatta rajta, hogy fájt neki ezt a mondatot kimondani.

Bohatier törvényszéki elnök egyévi börtönt szabott Borbély Maxim bűnére. Azonkívül fel-függesztette hivatalából három évre. Megjegyezte, hogy alkalmazta a 92. paragrafust, mert a törvény öt évet ír elő büntetésül azok számára, akik hivatalos minőségben követik el a bűntényt. Végül azt is hozzátette, hogy tekintettel volt a vádlott családi körülményeire. Társa, Muresan, öt hónapi fogházat kapott.

Borbély felebbezett az ítélet ellen. Lehet, hogy hiába. Mert az is megtörténhetik, hogy a tábla megtoldja még egy évvel a büntetést. S akárhogy is történik, a tolvaj név csak rajta marad. Borbély Maximot csak a mindentudó Isten fogja rehabilitálni.

díjtörvényben vegye figyelembe a CFR-tisztviselők speciális érdekeit. Ezzel az ülés véget is ért.

A szenátus ülésén a miniszteri padok kongtak az ürességtől. Egyedül Saveanu volt jelen a miniszterek közül, aki közegészségügyi miniszter léte a legszorgalmasabb látogatója a szenátusnak.

Igy esett meg az, hogy más miniszter hiányában Saveanu közegészségügyi miniszternek kellett benyújtani a nemes valutákban való tartozások moratóriumáról szóló törvényjavaslatot.

A szenátus ezután rátért a közigazgatási törvényjavaslat részletes vitájára, amelynek során a 7, 8 és 9-ik paragrafusokat módosítás nélkül megszavazták.

A tizedik paragrafus tárgyalásánál toppant be a miniszterelnök, aki kijelentette, nem ellenzi, hogy a községi tanácsokban nők is helyet kapjanak. A tizedik paragrafust ezzel az utólagos módosítással fogadták el.

A szociáldemokraták, centrumpártiak és demokraták elnökválasztási paktuma

Az első választás eredménytelensége esetén a paktumot kötött pártok Marxot jelölik

(Berlin, március 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az elnökjelöléssel kapcsolatosan összeállították a választójoggal rendelkező német állampolgárok statisztikáját. E statisztika szerint Németországban harmincötmillió polgárnak van választójoga. Az elnökjelöléshez ötszáz ezer aláírás szükséges. Beavatottak szerint a szociáldemokrata párt jelöltjének, mely tudvalevőleg a birodalmi gyűlés legnagyobb pártja, igen kicsiny esélye van, mivel a Barmath-bohrány miatt az intelligencia elfordult a párttól. Az első választásnál Jarres után valószínűleg a szocialista Braun kapja a legtöbb szavazatot, azonban ha az első választás nem hoz döntést, az április huszonhatodik második választáskor a centrumnak és a demokratáknak sok híve fog a polgári pártok jelöltjére szavazni. Ezért a szociáldemokraták, a centrumpártiak és a demokraták paktumot kötöttek, amely szerint április huszonhatodikán közös jelöltként Marxot léptetik fel, akinek ellenfele egyedül Jarres lesz.

Jarr s egyébként kimondottan nem tartozik egyik párthoz sem. Hirnévre akkor tett szert, amikor mint duisburgi polgármester a bevonuló franciák előtt férfiasan tiltakozott a megszállás ellen. A Ruhr-ellenállás letörésekor Jarres belügyminiszter lett. Ma a nemzetiek bizalma benne összpontosul. Hindenburg, Tirpitz mellette nyilatkoztak, de támogatja a nehézipar, a földbirtokosság tisztviselői kara és a protestáns papság is. Marx előnye Jarressel szemben az, hogy ismertebb politikus. Stabilizálta a márkát és talpraállította a gazdasági egyensúlyt. Ugyancsak Marx érdeme a Dawes terv elfogadása is és így neve külföldön is igen jócsengő. Marx a délnémetek szavazására számíthat elsősorban, mert tudvalevőleg délnémetországi születésű.

Tekintete véve, hogy a katolikusok és az evangélikusok nem fognak Marxra szavazni, hanem Jarresre, felmerül az a kérdés, hogy a két jelölt közül melyiknek van nagyobb esélye. Politikai körökben erősen tartja magát az a vélemény, hogy Marxra tizenhatmillió szavazatot fog esni és Jarresre a legjobb esetben sem fog több mint tizenkétmillió em-

ber szavazni. E szám adatok szerint tehát ha megletetés nem jön közbe, úgy Marx megválasztása biztosítottnak látszik.

Miután Ebertet annak idején a weimari koalíció választotta meg, ez lesz az első tulajdonképeni elnökválasztás. Marx már több ízben kijelentette, hogy a weimari alkotmány alapján áll, de ezzel szemben Jarres hasonlóképpen bejelentette, hogy nem nyúl hozzá a weimari alkotmányhoz. Ennek dacára a polgári pártok Jarres győzelmétől mégis a monarchia lassankénti visszaállítását várják. Így tehát a választás végeredményben az államforma kérdésében is döntő jelentőséggel bír.

Ha művészi kiváló fa-, vas- vagy réz-

butort, zongorát

akar venni, ne sajnálja az utat **Marosvásárhelyre** és tekintse me

SZÉKELY ÉS RÉTI

ERDÉLYRÉSZI BUTORGYÁR RÉSZV. TÁRS. butortermeit, asztalosok furniárszükségeit legolcsóbban itt szerezhetik be

10 napig.
Fizetésképtelenség miatt leltári áron alul
2000 darab eredeti olaj- és aquarell-

festmények

nagyenyű művészek művei kerülnek
eladásra folyó hó 23-án.
GRATZ műkereskedés, Cluj
Piața Unirii, No 8. (volt Főtér)

Már a zsinagóga-rombolásokat is zsidók csinálják

(Cluj-Kolozsvár, március 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) Focsaniban néhány nappal ezelőtt összeültek az esküdtbírák, hogy ítéletet mondjanak Corneliu Zelea Codreanu fölött, aki az elmúlt évben agyonlőtte Constantin Manciu jasi rendőrprefektust. Hosszu hónapokkal a tárgyalás előtt jól megszervezett agitáció indult meg a falvakon és az egyetemi centrumokban a fogságban lévő Zelea Codreanu érdekében és az akció vezetői gondoskodtak arról is, hogy a tárgyalás napján demonstrációk bizonyítsák a bírák és esküdték előtt a közóhaj megnyilvánulását.

Kinek van oka azon csodálkozni, hogy a beigért és kirobbant demonstráció antiszemita karaktert öltött? Hiszen Zelea Codreanu nem zsidó, sőt Jasi város szerencsétlen rendőrprefektusa sem volt, az még az ítélkező bírák sem azok, tehát világos hogy a Zelea Codreanu érdekében megindított akciónak zsinagógákat kell rombolni, kirakatablakokat összezsúrnai és zsidókat összeverni. Ez csak természetes. És mi igazán nem tehetünk egyebet, mint hogy keserű tiltakozással kommentáljuk az ilyen eseményeket és követeljük, hogy egyszer már ne kelljen hallani azt a hivatalos jelentést, hogy a hatóság elkésve érkezett a verekedés, vagy a rombolás színhelyére.

Ezt az újságírói kötelességet egyébként az ország majdnem valamennyi hírlapja teljesítette, amikor a legerélyesebb hangon ítélte el a focsanai eseményeket. Nem így az „Universul“, amely, noha hivalkodva szereti hirdetni magáról, hogy az ország legelterjedtebb napilapja, ez egyszer kilépett kényelmes és kétértelmű rezerváltságából és véleményével nyíltan a porondra lépett. Az csak egészen természetes, hogy a „komoly és mértékadó“ „Universul“ nem állhat az anarchia pártjára és nem hirdetheti nyíltan, hogy a társadalmi béke megteremtésére a legjobb eszköz a kirakatrombolás. De mit csináljon szegény Stelian Popescu igazgató-főszerkesztő ur, ha egyszer mégis nyíltan a rendbontók pártjára kell állania és itt derül ki, hogy az „Universul“ nem is olyan rossz lap, mint ahogy általában mondani szokták, mert egy kis újságírói leleményességért nem mennek a szomszédba kölcsön kérni, van nekik elég. Illetőleg csak újságírói leleményességük van, tisztességérzetük annál kevesebb, különben nem vetemedtek volna rá a legnyilvánvalóbb hamisításokra.

Stelian Popescu ur lapja többek között ilyeneket ír: „A focsanai zsidók csapatokba verődve összezsúrták a főtér kirakatüvegeit, hogy azt a hitet keltsék, hogy a diákok romboltak és így ellenséges atmoszférát teremtsenek Zelea Codreanu ügyének“. Néhány sorral tovább pedig így szól a tudósítás: „... a zsidók összedúlták a zsinagógát és szét-szúrták a törvénytáblákat.“ „... Izidor Landau egy harminctagu zsidó bandának az élén agyba-főbe verte Crudu Vasilie diákokat. Amikor a katonák megérkeztek, a támadók szétszaladtak és kővel dobálták meg a katonákat.“

Szörnyű színekkel festi az „Universul“ a focsanai zsidó terrort és mi igazán nem tudjuk hamarjában min csodálkozunk jobban, az arcátlan ferdítésen-e, amely pont az ellenkezőjét írja annak, ami megtörtént, avagy azon a naivitáson, amely azt hiszi, hogy akadnak tömegek, amelyek ennek az írásnak hitelt adnak.

Ha nem a mi bőrünkre menne ez a szemérmetlen és eszközeiben sekélyes játék, mi is vigan állnánk a nevetők közé, akik optimistán deris kacagással kísérik az „Universul“ fajankó ugrándozását, de így nem nevethetünk, mert jaj — hogy is mondja a régi zsidó példabeszéd — a bohóc a miénk.

— A „Magyarság“ legújabb száma szombaton délben, a rendes időben jelenik meg. A népszerű hetilap e száma is telve van érdekes politikai, társadalmi és művészi eseményekkel. A „Magyarság“ kapható minden elárúsító helyen. Ára 5 lej.

Vita a magyar felsőházi javaslatról

A jogfolytonosságot nem lehet visszaállítani Magyarországon

(Budapest, március 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap ült össze Budapesten a közjogi igazságügyi bizottság, amelyen Illés József terjesztette be a felsőházi javaslatot, aki előadó beszédében rámutatott arra, hogy a jogfolytonosság megköveteli Magyarországon a két kamarásrendszert. A javaslat a főrendiházból mindent megtart, viszont a modern viszonyokra való tekintettel újításokat kellett behozni. Miután a javaslat jelentős lépés a régi alkotmányosság megzavart rendjének helyreállítására, a javaslatot elfogadásra ajánlja.

A javaslathoz elsőnek Farkas Tibor szólalt fel, aki kijelentette, hogy a felsőházi törvényt a jogfolytonosság alapján kell megcsinálni, tehát a törvényt a nemzetgyűlés a régi főrendiházzal együtt kell, hogy megalkossa, úgy, hogy a főrendiház a tanácskozáskorba bekapcsolódjék, vagy deklarációval hozzájáruljon az új törvényhez. A nemzetgyűlés egyedül nem határozhat.

Farkas ezután rámutat a javaslat tökéletlenségeire, helyteleníti, hogy a javaslat az ideiglenes államfőnek kinevezési jogot ad, holott ennél sokkal helyesebb, ha francia mintára a nemzetgyűlés választaná őket. A javaslatot nem fogadja el.

Lukács György ugyancsak jogfolytonossági hiányt lát a javaslatban, de ennek dacára a javaslatot elfogadja. A következő szónok Bethlen István miniszterelnök, aki hosszabb beszéd keretében mutat rá arra, hogy a jogfolytonosságot ma már lehetetlen helyreállítani, mint-hogy az nemzetgyűlési rendelet alapján jött létre, ami pedig nem tehető jóvá. A miniszterelnök felszólalása után Kass Albert kijelenti, hogy a jogfolytonosság helyreállítása lehetetlen és ezért álláspontja, hogy a régi főrendiházat vonják bele az átalakulásba. A vitát március huszonhatodikára halasztották.

Platinaláz

Johannesburgot vállalkozók és kalandorok özönlötték el. Expedíciót terveznek a platínabányákhoz

(Johannesburg, március 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kilencvenes évek aranyláza felújult, csak hogy a kincskeresők szívét most már nem az arany, hanem a platina dolgoztatja meg. Már a múlt év nyarán kezdtek rebesgetni, hogy Rhodésziában és más államokban platínabányákat fedeztek fel. Mindenki azt hitte, hogy ez csak afajta bözefogás, ezekkel a suttogásokkal akarják a platínabányák részvényeinek árfolyamát felhajtani. Ha valaki tehát a johannesburgi, vagy a kapstadtai tőzsdén a platina szót kiejtette, mosolyogva intették le:

— Ugyan hagyja, az ilyen marhaságoknak nem ül senki...

Október hó folyamán a „platina-hírek“ ismét felbukkantak, de most már nemcsak apróbb bözefogások operáltak vele, hanem tekintélyes bankok és vállalatok igazgatói kezdtek a dolog iránt érdeklődni.

A platinaérdeklőségek részvényei nem emelkedtek ugyan még, de szilárdan tartották magukat. Ebben az időtáiban Johannesburg legnagyobb napilapja vezércikkét írta a szállingózó hírekről, s ennek a cikknek ez volt a címe: „A jövő csillaga: a platina“.

Márciusban azután teljes erővel kitért a platinaláz. Meggyőződtek róla, hogy valóban felfedeztek platínabányákat és erre elképzelhetetlen heveséggel indult meg a spekuláció azoknak a vállalatoknak a papírjaiban, amelyeknek területén platínát sejtenek. E papirosok árfolyama máról-holnapra megkétszereződött.

Mióta az orosz platínabányák megszüntették munkájukat, a platina értéke rendkívül emelkedett. Az arany hozzá képest „rozsdás vas“ és így nem csuda, ha a felfedezett bányák híre meggyújtotta a spekuláció tüzét.

Johannesburg külső képe teljesen megváltozott. A várost özönlötték vállalkozók és kalandorok, a szállodákban nem lehet szobát kapni. A Délafrikába özönlött tömeg arra készülődik, hogy expedíciót szervez a platínabányákhoz s ráteszi a kezét a becses kincsre. Hatalmas karavánok már utnak is indultak abban a rendíthetetlen hitben, hogy platínával megrakva fognak visszatérni.

— Jellemző az emberi lélekre, — mondotta Johannesburg polgármestere — mióta a platinaláz elfogta a szíveket, a rendes munka elvesztette a becsületét. Tavaly ilyenkor bőségesen állott munkás rendelkezésünkre, könnyen elvégezhetők a közmunkákat, az építkezésnek nem kellett szünetelnie, most pedig dupla pénzért sem lehet munkást találni. Mindenki platínáról álmodozik.

Érdekes, azok, akik nem indultak el platínát keresni s talán eszük ágában sincs, hogy elinduljanak, ezek sem hajlandók többé annyit dolgozni, mint azelőtt. Azzal argumentálnak, hogy most csak le kell hajolni a földre és annyi platínát győmszölhetnek a zsebükbe, amennyit akarnak, nem lesznek hát bolondok néhány darab aranyért, vagy ezüstért dolgozni. Komolyabb üzleti körökben attól félnek, hogy a platinaláznak súlyos következményei lesznek. Abban nem kételkednek, hogy csakugyan felfedeztek új platínamezőket, de attól félnek, hogy ezek a mezők korántsem oly dusak, hogy megokolná a feljük hőmpölygő spekulációt. Ezren és ezren csalódottan fognak visszatérni s azok, akik most párnájukat adták el, hogy egy-egy platínarészvényt vehessenek, nem fogják megtalálni a számításukat.

Ennek a józan hangnak egyelőre semmiféle hatása nincsen.

— Amint elárasztottuk a világot arannyal, — így okoskodnak a kincskeresők — el fogjuk árasztani platínával is. A jó Isten, amikor a világot megteremtette, a föld legdrágább kincseit Dél-Afrikában dugta el...

A láz tehát tovább lobog, nem lehet utjába állani s a messzebben látók aggódva várják azt az időt, amikor a tőzsdén először fog felhangzani a baljóslatu kiáltás:

— Adok platínát...

— A szovjetkormány Olaszországban rendelt repülőgépeket és hadianyagot. Londontól jelentik: A Wealey Dispath írja, hogy a szovjetkormány olasz gyárakban 200 hadirepülő gépet, 3000 géppuskát, 500 tarackágyút és 25 millió gyalogsági patrót rendelt.

— Katonai forradalom előtt Portugália. Madridból jelentik: Portugáliából érkező hírek szerint a lakosság katonai forradalom kitörésétől tart. A hadsereg körében ugyanis már régóta monarchista-mozgolódást lehetett észrevenni, ami most nyílt lázadásban készül kitörni.

— Vámbéry Ruzstem győri képviselő-jelölt. Budapestről jelentik: Győr első választókerületében a demokratikus ellenzéki blokk Vámbéry Ruzstemet lépteti fel. A keresztény-párti választók Turi Béla jelöltsége mellett foglaltak állást. Turi, aki az Ernst-Huszár-Vass-párt tagja, mint az összes keresztény pártok jelöltje indul a küzdelembe. A választás napjaul március 31-ét tüzték ki.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidó napilapja
Szerkesztik: Giszkalay János és dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő Dr. Marton Ernő
 Előfizetési árak: Egy hónapra 85 lel, negyedévre 240 lel, félévre 460 lel, egész évre 850 lel.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

Szombat

5685 Adár 25
 Heliszidra:
 Vajskhel-Pek.
 Ujhód kihirdetése
 1925 március 21

*Az én utam nagyon szép ut volt.
 Szent lángolások, hősi harcok,
 És vágyó rózsák nyujtakoztak,
 Szerelmes győzelemre hívó
 Felső szivek és feslett arcok.*

*Csak én tudom, hogy láng és harcok
 Milyen keserves bért arattak.
 A tűz csak égett és nem gyújtott,
 És kétfelől az asszonyarcok
 Mosolyogva, lassan elmaradtak.*

(S. J.)

— **Szőcs János temetése.** A kolozsvári munkásság szokatlan részvétel mellett helyezték örök nyugalomra Szőcs János nyomdászát. Szőcs János egész életét önzetlenül szentelte a munkásérdeknek. Temperamentuma, finom intelligenciája, autodidaktikus szorgalma már egész fiatalon a munkásmozgalom élére sodorta, melynek szolgálatában tollal, szívvél, kritikával, lankadatlan lelkesedéssel egész tragikusan bekövetkezett haláláig megmaradt. Munkásságának elismerésül a legutóbbi szakszervezeti kongresszus az országos központi szaktanács végrehajtóbizottsági tagjává választotta. Még hetekkel ezelőtt is szervezett; megszervezte a munkásság szabadiskoláját, melyen maga is lelkesítően oktató. Néhány nappal ezelőtt súlyos betegség döntötte ágyba. Szervezete nem tudott ellentállni a súlyos betegségnek és e hó 18-án a Parkszanatóriumunkan meghalt. Temetésén a szervezett munkásság, a nyomdászszaktársak végeláthatatlan falankszja vett részt és kísérte el utolsó útjára. Ravatala fölött Hoffer Géza a szaktanács nevében, Urzica György és Marc Pável a Gutenberg-nyomda, Nagy Géza az egységes szövetségek, Czala J. Lajos az élelmezési munkások, Lenkei Lajos a szocialista párt, Zagoni István dr. az újságírószervezet nevében mondtak megható bucsuztatót. A bucsuztatók után a Gutenberg-dalárda gyászalt énekelte, mely után a körülbelül 10.000 főnyire tehető tömeg megindult a temető felé.

— **Politikai emberrablás Angliában.** Londonból jelentik: Az angol szakszervezeti szövetség főtitkárát, Garrick Sollit volt munkáspárti képviselőt, aki hétfőn délben hivatalos ügyben Londonból Liverpoolba utazott, egyik közbeeső állomáson nyolc férfi megrohanja a vonaton a kocsiszakaszban, betörték a száját és lecipelték, aztán egy várakozó autóbába dobták. Sollitnak sikerült szájából a kendőt kivennie és segítségért kiáltott, de még mielőtt bárki is segítségére siethetett volna, a támadók elszárguldtak vele az autón. Órákhozott vitték zezugos, ismeretlen utcákon keresztül, végül megállottak és egy házban fogvatartották, ahonnan csak másnap bocsátották el. Így érkezett vissza Londonba. Támadóinak valószínűleg az volt a céljuk, hogy megfélemlítsék a munkáspárt vezetőit. A munkáspárt londoni lapja, a „Daily Herald“ a merénylettel kapcsolatban azt a vádat emeli a rendőrség ellen, hogy a pályaudvaron, ahol az emberrablás történt, halották a segélykiáltásokat, mégsem törődtek a szerencsétlen emberrel, sem a vasúti rendőrség, sem a vasúti személyzet nem sietett rajta segíteni és a rendőrség meg se indította a nyomozást. Hát már Angliában is elhatalmasodtak a fascisták? — így végződik a munkáspárti lap cikke. — A feleletet mi magunk fogjuk megadni a jövő vasárnap,

amikor Liverpoolban nagy tüntetés lesz. Az alsóház keddi ülésén Bloomfeld munkáspárti képviselő interpellációt intézett a kormányhoz a merénylet miatt. Rámutatott arra, hogy Angolországban megengedhetetlen az ilyen fascista mód szerint való eljárás. A kormány nevében a belügyminiszter kijelentette, hogy hivatalos jelentést még ez ügyben nem kapott.

— **A Baudelaire-pör a párisi legfelsőbb bíróság előtt.** Párisból jelentik: Viktor Emile Michelet, a kiváló kritikus, Baudelaire több hívével együtt a felebbviteli bírósághoz kérelmet nyújtott be, amelyben a híres „Fleurs du Mal“-pör revízióját kéri. A híres pör egy 1857-ben hozott ítélettel zárult le, amely „Fleurs de Mal“ című költemény-gyűjtemény egyes darabjainak kinyomatását és terjesztését a jövőben betiltja, azon a címen, hogy e versek nemcsak a jó ízlést, de a jó erkölcsöket is sértik. A betiltott versek között szerepelt a ma is még csak kéziratban terjesztett híres „Bijoux“ című vers is. Bár a szigorú jogi felfogás szerint az ítélet revíziójáról újabb és eddig ismeretlen körülmények hiánya miatt nem lehet szó, Páris irodalmi köreiből remélik, hogy a Legfelső Bíróság, — ahol jelenleg e kérelem van — kedvezően dönt az eddigi betiltott versek kinyomatására.

— **Csehszlovákiában egy évig nem lehet színházi pályára lépni.** Prágából jelentik: A csehszlovákiai német színészszövetség az állásnéküliségre való tekintettel és mert e pályára állandó túlekedés észlelhető, elhatározta, hogy egy évig nem vesz föl tagjai sorába új szülő- és karénkeseket. Szólóénekesek alatt értendők azok is, akik karnagyokká, korrepetitorokká, sugókká és szolótáncosokká akarják magukat kiképeztetni. Ezzel az intézkedéssel egyúttal el akarja a színészszövetség érni azt is, hogy a színházak a követelt fizetésminimumot megadják.

— **Titokzatos járvány Csikágóban.** New-yorkból jelentik: A lapok kimerítő tudósításokban foglalkoznak azzal a járvánnyal, amely két hét óta garázdálkodik Csikágóban és eddig 279 áldozatot követelt. Tegnap újabb huszonhét megbetegedés történt. A járvány külső tünetei feltűnően hasonlítanak a spanyolnátha tünetéhez, de más jelenségei is vannak, amelyekkel az orvosok nincsenek tisztában. A csikágói orvosok egyelőre a mindjobban elharapódzó járvánnyal szemben tehetetlenek.

— **Betörés a kassai ortodox zsidó templomba.** Kassáról jelentik: A kassai ortodox zsidó templomba szerda éjszaka ismeretlen tettesek betörést követtek el, melynek körülményei egyelőre nagyon is rejtélyesnek tűnnek fel. A hitközség alkalmazottai a kora reggeli órákban a templomudvar földjén egy törtekereset találtak. A hír villámgyorsan terjedt el az ortodox zsidóság körében és rendkívüli izgalmat keltett. Először ugyanis általános volt a vélemény, hogy vallásgyalázás célzatával követték el a betörést. Rövidesen értesítettek a rendőrséget, honnan detektívek siettek ki a helyszínre. Megállapították, hogy reggel a templomajtó csukva volt s a feltevés az, hogy a betörő átkulcs segítségével nyitotta fel az ajtót, melyet aztán távozása után ismét lezárt. A betörő felnyitotta frigysekrényt és a sorbanálló törtekeresek közül egyet kivett. A zsákmánnyal eltávozott, majd az udvaron a tekeres báronyköpenyét levette és a tekereset a földön hagyva, megszökött. A nyomozás eddig még nem tudta megállapítani, milyen célzattal történt a betörés.

— **Szabadrábra helyezték Bontescunét.** Megemlékeztünk annak idején Bontescu kolozsvári bankigazgatójának családi tragédiájáról, melynek folyamán Bontescu az elmegyógyintézetbe, felesége pedig vizsgálati fogságba került. A vád az volt az asszony ellen, hogy ezzel a férjével bigámiában él, mert már házasságot kötött egyszer Magyarországon. Továbbá azzal is vádolták, hogy férjének holmijai közül több értékes tárgyat eltulajdonított. Nagy meghurcolás után az asszony vizsgálati fogságba került, az elsőfokú vádtanács ítélezését azonban védőügyvédje, dr. Xantopol, megfélebbezte. A felelősség a napokban került a táblai vádtanács elé, mely tekintetbe vette a védőügyvéd érveléseit és az asszonyt szabadrábra helyezte.

— **Hólabda.** Ösztönös érzés ez bennem: nagyon utálok a telet. Én megfigyeltem már magamon, valami kellemetlen érzés valami, idegenkedés vesz rajtam erőt, valahányszor csak egy szó is emlékeztet a téltre. Alighanem atavisztikus jelenség ez nálam. Az őseim forró keleti vidékek szülőttei voltak és az ő keveretlen véruk áhítozik bennem a napsütésre. Hólabda — mondották nekem és belé-ludbóztott minden idegem. Nem hó, — mondották aztán, — tea. Tea? kérdeztem én, — nem értem. Tea labda? Igen, — mondották, — tealabda, vagy ha ugyettség labdatea, mindegy. Teát iszunk. Inni az jó, — mondottam én, — de akkor miért labda? Mert gurul, — mondották a drága asszonyok. Csudálkoztam. A tea inkább folyik. Hogyan lehet, hogy a tea gurul? Nem a tea, — hallatszott újra a felelet, — hanem a pénz. Az igen, — mondottam, én is úgy tudom. A pénz gurul. De akkor miért tea? Mert a tea hozza a pénzt ami gurul. Tizen, izenötön, huszan egy csoportban asszonyok. Minden héten tízszer, huszszor, százszor száz lei. Abány csoport. És ez mind a Keren Hajjeszódnak. Az asszonyok is jól járnak, mert kedvesebb így tölteni egy délutánt, mint kávéházban. A vendéglátó is jól jár, mert ami teát ad, azt a másik héten már ő kapja. De főképen a Keren Hajjeszód jár jól. Nagyszerű, — mondottam én — és mendedt a kolozsvári zsidó asszonyok találták ki! Igen, hólabda. — Nagyszerű, — mondottam újra — éséletemben először éreztem hóvval és téllal kapcsolatos szó nyomán drága meleg felláktatást a szívem táján.

— **A kolozsvári filharmónikusok hangversenye a Magyar Színházban.** Kiváló ér-zékkel összeválogatott műsorral lépett tegnap este a Magyar Színház nyilvánossága elé a Magyar Zenekonzervatórium zenekara. A zenekar határozottan derék munkát végzett; az egyes műsorszámokat a lehetőségig periz előadásban, részleteiben elsőrangú velletitásokkal adta elő. Mozart Jupiter-szimfóniájának fináléját teljes erővel, első tételét pedig a finomságokhoz simuló tisztasággal hozták ki a filharmónikusok. Mac Dowell érzésben, gazdag formai tisztasággal felépített zongora-hangversenyének zongora-részét Rohonczy Mária igen szépen, technikai-lag megoldottan és fölényes zenei intelligenciával interpretálta. Debussy raffínált szépségekkel teli suitjét kissé elejtve, de összhatásában mégis elfogadhatóan szólaltatták meg a Zenekonzervatórium muzikusai. Ugy a zenekart, mint Rezik karnagyot kiváló teljesítményükért a közönség lelkesen megtapsolta. A hangverseny előtt Török Rezső egyfelvónásos tréfáját, a „Viaszkvirágot“ mutatta be a színház. A kedvesen derűs kis vigjáték kitűnő előadásban került színre. Hoyko paraszthalakja kabinetalakítás volt. Dajka Margit tuden és sok bájjal játszott. Mihályffy is jó volt.

— **Területi engedmények egy nőért.** Rómából jelentik: A „Popolo d'Italia“ egy volt diplomata tollából visszaemlékezéseket közöl Szilészia felosztásának kulisszatitkairól és pikáns magyarázatát adja annak, hogy miért kellett Felsőszilészia tulajdonos részének Lengyelországhoz jutni? A „Popolo d'Italia“ azt írja, hogy ez merőben gróf Sforza volt olasz külügyminiszter befolyásának, illetőleg közvetlen tévékenységének tudható be és Sforza gróftot ebben a kérdésben az vezette, hogy benső viszonyban volt egy lengyel követségi titkár feleségével. Ez a viszony 1920 szeptemberétől 1921 májusig tartott és a férj tudott is róla. Botrány is lett volna belőle, ha Sforza annak idején nem menekül a szállóból. Sforza ennek a nőnek kedvéért tette meg azt, hogy odahatott, hogy Felsőszilészia legnagyobb részét Lengyelország kapta meg. A „Popolo d'Italia“ leleplezésének hitelességét némiképpen csökkenti az, hogy ez a fascista-lap azért támadja Sforzát, mert a volt olasz külügyminiszter élesen támadja állandóan Mussolini olasz miniszterelnököt.

* **Teaestély.** Nagyszabású ígérkező táncsal egybekötött teaestélyt rendez a sómércsapatok védnői kara folyó hó 24-én este 9 órai kezdettel a Palace-kávéház helyiségében. A teaestély zártkörü és az előjelekből ítélve egyike lesz az idény leg-sikerültebb estélyeinek.

* **Biztosítsuk életünket és vagyonunkat a Franco-Romana Ált. Biztosító Rt.-nál. Képvisel-et az ország minden helységében.**

* **Most jelent meg. Dr. Krausz Sámuel: A zsidó Palesztina négy évezreden keresztül I. (A zsidók története Herodes koráig). Ára 35 lej. Kap-ható az Uj Kelet könyvosztályában.**

Tavaszi férfiszövetudonságok

Óriási választékban érkeztek az

URANIA férfi-konfekció áruházba

Cluj, Cal. Begele Ferdinand 34.

URANIA mozgóval szemben
 Ruhák részlelvezetésre is!

huszezer ember. Mérkőzés még nem váltott ki olyan hatalmas érdeklődést, mint ennek a két csapatnak a találkozása. Két héttel ezelőtt játszott már egymás ellen a két csapat, amikor is az uruguayi csapat 3:1 arányban győzött. Ennek a mérkőzésnek azonban csak tréning-jellege volt s csak kétszer harminc percig tartott

Kolozsvár nemzetközi programjának kérdése a megoldás felé halad. Tegnap este értekezletet tartottak az érdekelt egyesületek ebben és megtették az intézkedéseket a program fixrozására. Az NSC-vel már létre is jött a megegyezés és az előleget is elküldték a csapatnak, úgy hogy ez a mérkőzés már biztosra vehető. Ez volna a román husvét programja. A katolikus ünnepekre valószínűleg a III. kerület jön le, ha az akadályozva volna úgy a kispesti AC lesz Kolozsvár vendége. Minden valószínűség szerint a program a következő lesz: Az NSC-vel a Haggibbor és a Victoria fog játszani, míg a katolikus ünnepeken az Universitatea és a Victoria lesz a vendégcsapat ellenfele.

Budapest vasárnapi programja. Eredeti terv szerint vasárnap kellene lezajlania a magyar-svájci válogatott mérkőzésnek és így erre a napra nem sorsoltak ki bajnoki mérkőzéseket. Mivel azonban — mint ismeretes — úgy alakultak a dolgok, hogy először Bécsben játszik a svájci válogatott és csak 25-én, szerdán (Gyümölcsoltó Boldogasszony napján) Budapesten, minden valószínűség szerint előrehozzák a 25-re kisorsolt bajnokiakat és ezeket fogják lejátszani. Az erre a napra kisorsolt mérkőzések a következők: MTK—Vasas, NSC—III. kerület, FTC—Törekvés, KAC—Zugló, BTC—VAC, UTE—BEAC. Nincs azonban kizárva, hogy vasárnap pihentetik a válogatott játékosokat és ekkor a bajnoki program lényegesen megváltozik.

Itt említjük meg, hogy vasárnap lesz Páduában a francia-olasz mérkőzés, mely elé nagy várakozással tekintenek.

Huszonötödikén kezdik a bajnokságot a brassói kerületben. A brassói kerület labdarúgószakosztályának tegnapi ülésén elhatározták, hogy a bajnokság tavaszi fordulóját a jövőhéten, szerdán kezdik meg.

Vasárnap KAC—Haggibbor mérkőzés lesz a nagypályán. Bíró: Salvan.

Az Universitatea—KAC bajnoki mérkőzést, melyet tudvaleg az első fordulónál elhalasztottak, szerdán játszik le Nagy Lajos bíraskodása mellett.

SZINHÁZ - MŰVÉSZET

Magyar Színház heti műsora

Szombat d. u. 3-kor: Mignon [Népszertű operaelőadás leszalított helyárrakkal. Rózsa Ilyvel, Baranyay Jolánna, sorozat 117]

Szombat este fél 8-kor: Postás Katica [Operettjáték 2-odszor, bérletszünetben, Barna Sári vendégjátékával, sorozatszám 118]

Szombat este fél 11-kor: Szeretni [Ujdonság 3-adszor, Tárai Ferenc vendégjátékával, sorozatszám 119, napibérlet 89 A]

Vasárnap d. u. fél 3-kor: A pacsirta [Baranyay Jolán vendégjátékával, mérsékelt helyárrakkal, sorozatszám 120]

Vasárnap este 6-kor: Asszonyáldozat [Ötödösör, Tárai Ferenc vendégjátékával, rendez helyárrakkal, sorozat 121]

Vasárnap este fél 9-kor: Postás Katica [3-adszor, Barna Sári vendégjátékával, bérletszünetben, sorozat 122]

Hétfő: Postás Katica [4-edszor, Barna Sári vendégjátékával, napi bérlet 90 sz. B, sorozat 123]
Kedő: Postás Katica [5-ösödör, Barna Sári vendégjátékával, napibérlet 91 sz. A, sorozat 124]

MOZGÓK MŰSORA

Select-mozgó. Szombat, márc. 21. „Ó“ az ég és föld között. Nevettető filmbohózat 7 felvonásban. Főszerepben a világhírű filmkomikus: Harold Lloyd „Ó“.

Műsoron kívül a német köztársaság elnökének, Ebertnek grandiózus temetési ünnepsége.

Uránia-mozgó. Szombat, március 21. Na-mouk, az őseber. Rendkívüli filmtelvételek, 6 felvonásban.

Apollo-mozgó. Szombat, március 21. Maciste kinn van a vízből. Hatalmas kalanddráma 5 felvonásban. Főszerepben a fenomenális atléta: Maciste.

Műsoron kívül egy amerikai filmbohózat. Főszerepben: Zigotto.

Fizetéképtelen kereskedők,

akik a hitelezőkkel való kiegyezőükben gyors elintézést óhajtanak, forduljanak bizalommal kiegyezési irodámhoz. A hozám fordulók valamennyienek jó tanácssal, a tövényes eljárás azonnali megszüntetésével, letkiismeretes elintézésével és biztos eredménnyel szolgálhatok. Mérsékelt árak mellett a leg-szigorubb discretioi biztosíthatom.

GRÜNBLATT GERSON kiegyezési irodája, SIBIU.

Jó könyvek:

Dosztojevszkij:	Szegény emberek .	66
Anatole France:	Komediás történet .	70
Flaubert:	Három mese .	140
Dickens:	Pickwick Club .	420
Dante (Babits):	Pokol .	170
"	Paradicsom .	170
"	Szeretni .	160
Gerald:	Akárki .	100
Hoffmannsthal:	Lynge szerkesztő .	160
Knut Hamsun:	Tanár ur .	110
Karinthy:	Jelbeszéd .	120
"	A méhek dala .	72
Jack London:	Mocsárláz .	200
Rab Gusztáv:	Haláltánc I—II. .	140
Strindberg:	Hajótöröttek .	280
Tagore:	Koldus és királyfi .	130
Mark Twain:	Ez aztán a férfi! .	120
Unamuno:	Felszabadult világ .	90
Wells:	Germinal .	210

Kaphatók az

Uj Kelet könyvostályában

Kérjen könyvjegyzéket!

A husvéti ünnepeken a
sütéshez,
főzéshez

csak husvéti pecséttel ellátott
כשר של פסח

CERES

ételzsírt veggünk!

GEORG SCHICHT A. G. AUSSIG.

Képviselőt és nagybani raktár:

Boskovitz Lajosnál, Cluj.

Telefonszám 459.

Husvéti פסח של שיל

fűszer árú, fajborok, szilva és seprő pálinka,
valamint kitűnő minőségű besztarcei

szilva

korlátlan mennyiségben beszereshető

Spéter Mózesnél

Cluj, Piata Mihai Viteazul No 12.

Ha nem is tud románul,

játszi könnyűséggel és a legpontosabban **le tud fordítani** saját maga is **bármely román szöveget**, ha a most megjelent és egész Erdély sajtója szerint a legtekintélyesebb dr. Cherestiesiu-féle román—magyar szótárt, a hozzátartozó alaktannal együtt használja. Megtalálja pontos fordítását minden román szónak, valamennyi nyelvtani alakjában a szótár és alaktan segítségével. **Vegye meg minél előbb saját érdekében!**

Ára: füzve 250, egész vászonkötésben 295, a hozzátartozó alaktan 50 lej.

Kapható valamennyi könyvkereskedésben és az „UJ KELET“ könyvostályában.

Figyelem! Iparosok, malomtulajdonosok, autógarazsok, petroleum-termékkereskedők stb. Engros elárustítás bel- és külföldre:

Könnyű és nehéz benzin, petroleum, gázolaj (motorin), kátrányolaj, ásványolaj, tartanykocsi ban és hordókban

Kivánatra ajánlattal szolgál:

„Solar-Română“ Soc. Anon. de Foraj si Industrie de Petrol — Ploesti

Telefon 59 2.

Strada Anast. Panu 6.

Táviratcim: „SALAROM“

Vaskereskedők és gyárosok!

Legjobb, legolcsóbb bevásárlási forrás: rud-, beton- és fazonvas, mindennemű lemezek, fémek és félkész-gyártmányok, gáz- és forrasztóvek, csavarárak (Brevillier & Urban) műszaki cikkek stb. stb. En-gros.

I. NACHT

Societate
In nume
colectiv

Központ: Bucuresti, Strada C. A. Rosetti No 7,

Fiókok: **CLUJ**, Str. Memorandului 20. Telef. 6-53.

Arad, Braşov, Galaţi, Oradea-Mare, Timisoara, Wien, Paris. — Táviratcim: METALNACHT.

APRÓHIRDETESEK

Egyszeri közlésnél egy szó 3—, vastagabb betűve 6 lej. Legkisebb apróhirdetés 30 lej, állástkeresőknek 30% kedvezmény. **Apróhirdetéseik díja előre fizetendő.**

Eladó gépek. 3 drb revolver falcserépp és új. 3 drb. Duda- és falcserépprés kézi és erőháttárra. 3. számú Galz-főle téglaprés, napi teljesítmény 10.000 drb. 1. számú téglaprés, hozzá cs-répaautomata és 10.000 drb. szarító ker-t. Kedvező fizetési feltételek mellett azonnal szállíthatók, Friedrich Testvérek Gépgyár, Timisoara. 1819

Nagy kereskedelmi gyakorlattal rendelkező idősebb, mérlegképes könyvelő állást keres, esetleg félnapos elfoglaltsággal is. Megkeresések "Textu" jellegre a kiadóba kéremnek. 8752

Str. Julia Maniu 7.

Motorok

Szivógáz 20—60 HP. Benzín 4, 5, 10, 16 HP. Nyersolaj 16, 20, 40, 45 HP. Diesel 40, 50 HP. Gőzgépek féltábil 30, 40, 50, 60, 70 HP. Compound-stabil 60, 70, 80 HP. Összes gépek gyárilag javítva azonnal szállíthatók, kedvező ár mellett. Kérjen árajánlatot. Friedrich Testvérek, Timisoara.

Ol és vágott tázfát legolcsóbb napi áron szállít Feuerstein, Hossu-u. 26. Telefon 10-42. 8578

Legpontosabban szállít postán

Lebovits szalámigyára

Cluj, Malom-utca 8. Vizsonteladónak nagy kedvezmény. Árjegyzék és hechs her kivanatra ingyen. Ugyanott húsvéti zsír פסח. Rador No 2422

Transmissiót Martin-scélibél, cészszolva, különként 24 lej, gyűrűs csapágyakat, kuplungokat, fali-gyámokat stb. előnyösen szállít, kiváló minőségben Friedrich Testvérek gépgyára, Timisoara.

Borotválópor „RASOL“

ennek egyszerre olcsó és részletes gyártási módját (receptjét) megfelelő hó orárium el-lenében megszerezheti, ha ezen kívánságát e lap kiadóhivatalának "Ú z l e t" jelleg alatt megírja. 8719

Motorokat,

benzín, nyersolaj, szivógáz, 15 lóerőtől felfelé, törött állapotban is keresek készpénz mellett vételre, Elias Győző, Timisoara, Radulescu 6.

Hölgyek figyelmébe!

Mindenemű modern hajmunkák, tambourir-álaszték, kizárólag el-trendű anyag s készí-tmény, L'Oreal-Henné minden színben kap-otó. Megrendelést vi-télkre is eszközök. Vá-gott hajat kicsinyben nagyban veszek. —

Messa Gyula Cluj Str. Memorandului 10

Bor, pálinka és sör sze-zeléshez érto szak-épzett pinceme-ter-i állásra pályá-zatot hirdetünk. Pályá-zóktól az üres hordó jó-karban tartása is meg-í-vántatik. Igényeknek fel-tüntetése és bizonyít-ványaik-al elhatott pályá-zatok "Traian Beiu" Tar-saság, Timca, Judeiui Bi-hor címre küldendő. Az állás azonnal betöltende. 8746

A. MARCULESCU

ZIMMER RESTO RT

BUCURESTI

NÖVÉYOLAJ-ÉS ÁSVÁNYZSIROSZTÁLY

SALÁTA-ÉS MAYONNAISEOLAJ
"FLOR EXTRA"

NAPRAFORGÓ-ÉS REPCEOLAJ

NYERS LENOLAJ ÉS LAKKLENOLAJ

"MONOPOL" FÜZÖTT LENOLAJ

DUPLÁN FÜZÖTT LENOLAJ

CONSISTENS ZSIROK.

BÖR-SZIJ-ÉS PATAZSIR

KAPHATÓK MINDEN JOBB ÚZLETBEN

Használjunk kizárólag

PLANTOL

legjobb növényzsírt, mert ez fílszia, egészséges és kiadós!

פחם של פחם és פחם של פחם

Főtisztelő Fuchs Benjámín nagyváradi főrabbi felügyelete alatt készül, szigoruan ortodox rituális előírás szerint.

Képviselei: **HARTIG & HIENZ Cluj**
Str. Julia Maniu 8. Telefon 1-18.

Ha rögtön biztos és precíz információt óhajt bel- vagy külföldi cégek ról, egyenkről, forduljon az "EXPRESS" Tudakozódó Irodához, Timisoara, Belváros, 7. Huny-di-utca 8. Telefon 22-25.

Oltott gyümölcsfák

1-től 4 évesig, magas, szépen formált koronával

Szilva boszniai drbja..... Lej 40
" Ré Claude Lej 50
Kajszinbarack francia különlegességek Lej 60
Barack piramidis drbja.... Lej 50
Szőlő-oltvány 1 es 2 évesek.

Kertészeknek engedmény.

Pepinierile Franceze Pitesi

Levelezés románul és franciául.

A LEGJOBBAT

OTTOGAGEL

TEASÜTÉMENYEI

Sirocco 715

Bohn Mihály Zsombolya

cserépgyáranak Cluj és szomszéd vármegyék bizony-nyi erakata és vezér-képviseleje ajánlja a vilá-g-hírű szabadalmazott BOHN cserepeket, mely-k

DACIA

portland cement, gipsz, mész, eternit pala, cserép, gipsztáblák, parketta és mindennemű építési anyagok rakáránál eglocsóbb napáron megren-delhetok és ka, hatók

Cluj, Str. Moldovei (Varga-u.) 4. — Telefon 5.

Szolnok - Doboka, Szilágy vármegye, Beszterce-Naszód vármegyek rész-re is ételadó képviselők kerestetnek.

Érdeklődői Cluj-i ezérképvi-selőjénél fenti címen

BOHN PATENT 253

Rendelje meg a tudás Enciklopédiáját, a

Világlexikon-t

az Uj Kelet könyvostályánál 380 lejért

Mindenemű **húsvéti** fűszeráru hechs-er-rel, ugyszitón f íss

palesztinai narancs

96, 128, 144 és 160-as.

Siracusa sarga citro

300—360-as

Katz & Bernát cégnél Cluj
a legolcsóbb napi árban kapható.
Telefon 397. Rador 2508

Telefon 12-29. „Rador“ No 2398

BUZETZKÓ utóda

F. Kuck

Cal. Reg. Ferdinand No 2.

Szővet, vászon, fehéremű, harisnya, flanel, bétésárak és paplan nagyraktára.

Szerke
hivata
Cluj-Ko
Pop. C
Telefon
és kiad
Zs. N.
Kézirat
szerkesz
zendők.
ad

1925 m

Rossz

Egy
szenczi
nem kis
hogy a
tették e
zsidó fiz
pedig le
folyama
kot állit
sére. P
lettek v
kor elfo
volna a

Elör
hoz a d
a rombo
zeit. Bá
ket, mi
mint az
építeni.
hangsul
fajgyüld
fajtat s
lehet. A
sem jut
szentesi
él jó vi
rint ráf
belátó a
meket i
appliká

Péld
férfiak,
zsidó m
a hábor
Weizma
gok g
nép a l
szeresse
De az a
tiv érze
loknak.
nem hi
berek,
használ
donságo

A g
nyilatko
Csak az
szembe
rakozta
ilyen f

Ner
bár tud
és törté
véletlen
véletlen
tek há
ilyen o

Ha
ugy H
kelni t
arra, h
rossz.
addig,
is kata
belátás

A g
rombol
s nagy
ország
Mit n
hogy h
hogy
esőnd
tudjuk
mától,
van ne
Mé